

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20 listopada 2017r. skierowanym przeciwko (...) spółce akcyjnej w K. powódka (...) spółka akcyjna w B. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 6 lutego 2017r. w sprawie X Gc 697/16 w zakresie kwoty 1 533 639,99zł. Uzasadniając zgłoszone żądanie pełnomocnik powódki podniósł, iż wiarygodność pozwanej podlegała zajęciu w toku prowadzonych przeciwko pozwanej postępowań egzekucyjnych, strona powodowa zaś realizując powyższe zajęcia spełniła świadczenia przekraczające kwotę 1 533 639,99zł. odpowiadającą zajęciu dokonanej w postępowaniu egzekucyjnym, w którym wierzycielem jest pozwana (pozew k. 4 – 6).

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 kwietnia 2018r. pełnomocnik pozwanej podniósł, iż powódka zdecydowała się spełnić świadczenia na rzecz wierzycieli pozwanej, którzy dokonali zajęcia służącej jej względem powódki wiarygodności dopiero po tym, jak pozwana sama zdecydowała się wszcząć przeciwko powódce własną egzekucję, przy czym wskazał, iż powódka zdecydowała się na powyższy krok wiedząc o prowadzonych przeciwko pozwanej postępowaniach egzekucyjnych. Zdaniem pełnomocnika pozwanej takie zachowanie się powódki określić należy jako nielojalne względem pozwanej, świadczyło ono jednocześnie o tym, iż pozwana nie dostarczyła podstaw do wytoczenia przeciwko niej powództwa. Prócz tego pełnomocnik pozwanej podniósł, iż pozwana sama wniosła ostatecznie o umorzenie wszczętego przeciwko powódce postępowania egzekucyjnego, które to postępowanie zostało przez komornika zawieszone. W ocenie pełnomocnika pozwanej to właśnie fakt zawieszenia egzekucji stanowił przeszkodę do jej umorzenia. Niezależnie od powyższego pełnomocnik pozwanej wskazał, iż roszczenie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności przysługuje jedynie do czasu wyegzekwowania świadczenia, wszczęcie zaś przeciwko powódce postępowania egzekucyjnego było prawnie dozwolonym działaniem pozwanej. Pełnomocnik pozwanej wyraził jednocześnie przekonanie, iż w sytuacji braku umorzenia postępowania egzekucyjnego pomimo cofnięcia wniosku o jego prowadzenie, powódka winna poszukiwać ochrony swoich praw w drodze skargi na bezczynność komornika (odpowiedź na pozew k. 78 – 80).

Odpowiadając w dniu 21 maja 2018r. na stanowisko zajęte przez stronę pozwaną pełnomocnik powódki podniósł, iż prowadzący przeciwko niej egzekucję z wniosku pozwanej komornik nie wyegzekwował zasądzonych na rzecz pozwanej świadczenia (pismo k. 106 – odwrot).

Kolejnym pismem z dnia 23 lipca 2018r. pełnomocnik powódki ograniczył żądanie powództwo w ten sposób, iż zrezygnował z żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w zakresie kwoty 672 293,11zł. (pismo k. 149). Kolejnym pismem z dnia 24 lipca 2018r. pełnomocnik powódki uzasadnił zmianę powództwa dokonany na rzecz powódki zwrotem powyższej kwoty przez komornika prowadzącego egzekucję z wniosku jednego z wierzycieli pozwanej.

Sąd ustalił, co następuje:

Zapadłym w dniu 6 lutego 2017r. wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie X Gc 697/16 zasądzono od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3 316 208,47zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 sierpnia 2016r. jak również obciążono powoda kosztami postępowania w kwocie 39 417zł. (wyrok k. 19 – 20). Wyrokiem z dnia 20 października 2017r. w sprawie I ACa 602/17 Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację od powyższego wyroku i zasądził jednocześnie od powódki na rzecz pozwanej kwotę 11 250zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (wyrok k. 48). W dniu 25 października 2017r. pozwana wniosła o nadanie obu wyrokom klauzuli wykonalności w zakresie kwoty 1 517 949,18zł. tytułem zasądzonej na jej rzecz należności głównej, zasądzonych od kwoty 3 316 208,47zł. odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 11 sierpnia 2016r. jak również w zakresie kwoty 39 417zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania, po jej uzyskaniu zaś w dniu 16 listopada 2017r. skierowała do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym K. W. M. C. wniosek o wszczęcie egzekucji w zakresie kwoty 1 498 259,29zł. (wniosek k. 87

- 88, wniosek k. 86). Wystąpienie z powyższym wnioskiem poprzedzone zostało wystosowanym przez pozwaną do powódki wezwaniem do zapłaty z dnia 13 listopada 2017r. (wezwanie k. 119).

Zapadłym w sprawie I ACa 602/17 postanowieniem z dnia 21 listopada 2017r. Sąd Apelacyjny wstrzymał wykonanie wyroków sądów obu instancji do czasu zakończenia postępowania kasacyjnego (postanowienie k. 84). Ubiegając się o wstrzymanie wykonalności obu orzeczeń powódka powołała się na fakt zajęcia wynikającej z nich wierzytelności przez wierzycieli pozwanej. Odnosząc się do powyższego stanowiska pozwana wskazywała z kolei na to, iż postępowania, w których zajęć takich dokonano, zostały zawieszane bądź też umorzone (pisma k. 95, 108 - 113).

Prowadzący egzekucję przeciwko pozwanej komornicy dokonali zajęć wierzytelności służącej jej względem pozwanej w dniach:

I 20 maja 2016r. w sprawie Km 1316/16 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym K. W. w K. B. B. (zajęcie k. 68);

II 24 maja 2016r. w sprawie Km 256/16 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. (...) Ł. S. (zajęcie k. 55);

III 11 sierpnia 2016r. w sprawach Km 5255/15 oraz Km 392/16 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym K. W. w K. P. S. (zajęcia k. 56, 61);

IV 22 sierpnia 2016r. w sprawie K. 49/16 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym K. W. w K. W. G. (zajęcie k. 64);

V 25 sierpnia 2016r. w sprawach Km 2551/15 oraz Km 3240/15 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. (...) P. P. (zajęcia k. 57, 59);

VI 2 września 2016r. w sprawie K. (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym K. W. w K. B. B. (zajęcie k. 65);

W wykonaniu powyższych zajęć w dniu 17 listopada 2017r. powódka dokonała przelewów kwot:

I 92 068,44zł. na rzecz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. (...) Ł. S. prowadzącego egzekucję Km 256/16 (przelew k. 52);

II 270 422,48zł. na rzecz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym K. W. w K. W. G. prowadzącego egzekucję K. 49/16, jak również Km 386/15, (...), (...) (przelew k. 53);

III 1 230 851,96zł. na rzecz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym na rzecz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w sprawach Km 5255/15 oraz Km 392/16 jak również w sprawach Km 1796/16, (...), (...).

W dniu 23 listopada 2017r. powódka powołując się na wstrzymanie wykonania wydanego przeciwko niej tytułu wykonawczego wystąpiła do komorników prowadzących egzekucje na rzecz wierzycieli pozwanej o to, by komornicy ci nie przekazywali przelanych im przez powódkę należności powyższym wierzycielom, lecz aby środki te złożyli w depozycie sądowym bądź też aby zawiesili prowadzone dotychczas postępowania egzekucyjne (pisma z dowodami doręczeń k. 120 – 125)

W dniu 21 listopada 2017r. prowadzący przeciwko powódce z wniosku pozwanej egzekucję w sprawie Km 3201/17 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym K. W. w K. M. C. zawiadomił pozwaną o wstrzymaniu dalszych czynności na podstawie art. 822 kpc., w uzasadnieniu zaś powołał się na złożenie przez powódkę dowodów spełnienie egzekwowanego świadczenia poprzez przelanie w prowadzonych przeciwko pozwanej postępowaniach egzekucyjnych, w których dokonano zajęć jej wierzytelności przeciwko powódce, łącznej kwoty 1 593 342,88zł. (zawiadomienie k. 85).

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie pozwu zasługuje na uwzględnienie, podzielić należało bowiem prezentowane przez stronę powodową stanowisko odnośnie spełnienia określonej przepisem art. 840 par. 1 pkt 2 kpc. przesłanki pozbawienia wykonalności

tytułu wykonawczego w postaci nastąpienia po powstaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasło. Zdarzenia takiego upatrywać należy w fakcie spełnienia przez powódkę świadczeń na wezwanie komorników prowadzących egzekucję z wniosku wierzycieli pozwanej, jak stanowi bowiem przepis art. 887 par. 1 kpc., z mocy samego zajęcia dokonujący go wierzyciel może wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika. Oznacza to uzyskanie przez takiego wierzyciela materialnoprawnego upoważnienia do odbioru świadczenia ze skutkiem zwolnienia poddłużnika ze zobowiązania (a contrario art. 452 KC). Także w orzecznictwie do zdarzeń, o jakich mowa w powołanym na wstępie przepisie art. 840 par. 1 pkt 2 kpc. zaliczono wykonanie zobowiązania przez uiszczenie sumy do rąk organu egzekucyjnego, który dokonał jej zajęcia u wierzyciela (orzeczenie Sądu Najwyższego 4 CR, OSNCP 1963, poz. 265 przywołane w Komentarzu E. W. „Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne” Wydawnictwo Prawnicze Warszawa 1972r., str. 288). Mając na uwadze fakt, iż do zaspokojenia takiego doszło poza prowadzonym przeciwko powódce postępowaniem egzekucyjnym, dlatego nie nastąpiło wygaśnięcie wystawionego przeciwko powódce tytułu wykonawczego, to zaś oznacza, iż – pomimo podniesionych przez pozwaną argumentów co do zawieszenia tego postępowania jak również złożenia przez nią wniosku o jego umorzenie – w dalszym ciągu zachodzi możliwość jego przymusowego wykonania. Żądanie pozbawienia w takiej sytuacji tytułu wykonawczego wykonalności uznać należy zatem za w pełni dopuszczalne, a podstawę takiego żądania stanowi nastąpienie po powstaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie, w całości lub w części, wygasło (art. 840 § 1 pkt 2 KPC).

Podzielić należy jednocześnie wyrażone w odpowiedzi na pozew stanowisko pełnomocnika pozwanej, wedle którego dłużnik traci prawo wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym (tak wyr. z 17.11.1988 r., I CR 255/88, L. oraz z 4.4.2002 r., I PKN 197/01, W.. 2002, Nr 12, s. 27). Stanowisko to odnosi się jednak do tych sytuacji, w których wierzyciel uzyskuje należne mu świadczenie w wyniku przeprowadzenia własnego postępowania egzekucyjnego, w takich bowiem jedynie wypadkach gaśnie wykonalność wykonanego w całości tytułu wykonawczego i tym samym nie jest możliwe jego ponowne egzekwowanie. Powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest natomiast na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego i – co za tym idzie – może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje możliwość wszczęcia na jego podstawie postępowania egzekucyjnego. W ocenie sądu, nie może budzić wątpliwości, iż w przypadku negatywnego dla powódki rozstrzygnięcia o wniesionej przez nią skardze kasacyjnej, do czasu rozpoznania której wstrzymano wykonanie zapadłego przeciwko niej tytułu wykonawczego, pozwana odzyska możliwość skorzystania z powyższych tytułów w ramach prowadzonej na swoją rzecz egzekucji i dlatego też nie zachodzą podstawy do tego, by odmówić powódce możliwości skorzystania z roszczenia przewidzianego przepisem art. 840 par. 1 pkt 2 kpc. Jak wskazuje się w literaturze prawniczej, dłużnik żądać może pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności tak długo, jak długo zachodzi potencjalna chociażby możliwość wykonania takiego tytułu, traci zaś taką możliwość wtedy dopiero, gdy tytuł został już wykonany, co jednak w sprawie niniejszej nie miało miejsca (Komentarz E. W. „Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne” Wydawnictwo Prawnicze Warszawa 1972r., str. 287).

Jako chybiony ocenić należało w kontekście powyższego stanowiska zarzut pełnomocnika pozwanej, iż w chwili obecnej czynności egzekucyjne przeciwko powódce nie są podejmowane, a to z tego względu, iż prowadzenie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi nie stanowi przesłanki skorzystania przez niego ze środka przewidzianego przepisem art. 840 par. 1 pkt 2 kpc. Jako pozbawioną znaczenia ocenić należało wreszcie podniesioną przez pełnomocnika pozwanej okoliczność, iż zdecydowała się ona wszcząć przeciwko powódce egzekucję dopiero po tym, jak powódka wstrzymywała się z zaspokojeniem wierzycieli pozwanej, a to z tego względu, iż fakt prowadzenia przez pozwaną przeciwko powódce takiego postępowania jak i data jego wszczęcia pozostają obojętne z punktu widzenia możliwości wystąpienia przez dłużnika z żądaniem pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Stanowisko powyższe opiera się na trafnym w ocenie Sądu Okręgowego w Łodzi zapatrywaniu wyrażonym w przywołanym wyżej komentarzu E. W., wedle którego dla oceny dopuszczalności sięgnięcia po powództwo przeciwegzekucyjne miarodajne znaczenie zachowuje sama tylko teoretyczna możliwość skorzystania przez wierzyciela z istniejącego w obrocie prawnym tytułu wykonawczego niezależnie od podjętej w tym zakresie przez wierzyciela decyzji i stojących za nią motywów. Uznając motywy takie za obojętne za nieprzydatny dla potrzeb dokonania istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń faktycznych uznać należało zgłoszony w odpowiedzi na pozew

wniosek pozwanej o jej przesłuchanie w charakterze strony na okoliczność podejmowanych przez nią wysiłków zmierzających do dobrowolnego zaspokojenia jej pretensji (odpowiedź na pozew k. 78).

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w sentencji udzielając ochrony żądaniu pozwu w jego popieranej części, umarzając na podstawie art. 355 kpc. postępowanie co do części, w jakiej powództwo ograniczono, jak również obciążając pozwaną kosztami postępowania powódki w postaci opłaty od pozwu wynoszącej 100 000zł. oraz kosztami zastępstwa prawnego w wysokości 10 817zł. ustalonymi na podstawie par. 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.